

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๘

๑. เด็กเจริญวัยแล้วบอกแม่ในเวลาที่มีอายุได้ ๗ ขวบว่า แม่ ฉันจักบวช
ในสำนักพระเถระ ฯ แม่นั้น รับว่า ศีจริง ลูก เมื่อก่อน แม่ได้หมายใจไว้แล้วว่า
อริยาสัยของลูกเรา (แม่) ไม่ควรทำลาย บวชเถิด ลูกน้อย (ของแม่) ดังนี้แล้ว
จัดให้คนไปนิมนต์พระเถระมา ถวายภิกษาแก่พระเถระผู้มาแล้ว เอ็นเอ่ยว่า
พระคุณเจ้าข้า ทาสของท่านเอ่ยปากว่า จักบวช เย็นนี้ พวกดิฉันจักนำพาทาส
ของท่านคนนี้ไปวัด ส่งพระเถระแล้ว ตกเย็นพาลูกชายไปวัดด้วยสักการะ
และสัมมานะใหญ่โตแล้วมอบถวาย(ตัว)แก่พระเถระ ฯ พระเถระพูดกับเด็ก
นั้นว่า ดิสสะ ขึ้นชื่อว่าบวช เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เมื่ออยากได้ของร้อน
กลับได้ของเย็น เมื่ออยากได้ของเย็น (กลายเป็น) ได้ของร้อน ขึ้นชื่อว่านักบวช
ทั้งหลาย เป็นอยู่ลำบาก และเธอเสวยสุขมาแล้ว ฯ ดิสสะตอบว่า ท่านขอรับ
กระผมจักสามารถทำได้ทุกอย่าง ตามทำนองที่ท่านบอกแล้ว ฯ พระเถระกล่าว
ว่า ดิสสะ แล้วบอกตงปัญจกรรมฐานด้วยอำนาจแห่งการกระทำไว้ในใจ
โดยความเป็นของปฏิภูมแก่ดิสสะนั้นแล้ว บวชให้เด็กนั้นแล้ว ฯ จริงอยู่
การบอกอาการ ๓๒ ครบถ้วน ถูกต้องที่สุด เมื่อไม่สามารถบอกได้ทั้งหมด
พึงบอกตงปัญจกรรมฐานก็ได้ ด้วยว่า กรรมฐานนี้ พระพุทธเจ้าทุกพระองค์
ไม่ทรงละเลยแท้ ภิกษุก็ดี ภิกษุณีก็ดี อุบาสกก็ดี อุบาสิกาที่ดี ผู้บรรลुพระอรหัต
ในเพราะบรรดาอาการทั้งหลายมีผมเป็นต้น อาการแต่ละส่วน กำหนด(นับ)
ไม่ถ้วนเลย ฯ ก็ภิกษุทั้งหลายผู้ไม่ฉลาด เมื่อบวชกุลบุตร ย่อมทำลายอุปนิสัย
แห่งพระอรหัตให้เสียหายไป เพราะเหตุนั้น พระเถระ จึงบอกกรรมฐานเสีย
ก่อนแล้วจึงบวชให้ ให้เธอตั้งอยู่ในศีล ๑๐ แล้ว ฯ พ่อแม่ เมื่อทำสักการะ
แก่ลูกชายผู้บวชเสร็จแล้ว จึงได้ถวายข้าวมธุปายาสแก่น้ำน้อย) เท่านั้น
แก่พระภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน ในวัดนั้นแล ตลอดเจ็ดวัน ฯ

ฝ่ายภิกษุทั้งหลาย โพนทนาว่า เราทั้งหลาย ไม่สามารถจะฉันทน์ข้าวมธุปายาสเข้า
ทุกมือได้ ฯ โยมพ่อโยมแม่ แม่ของสามเณรนั้น ได้กลับไปบ้าน(เรือน)ในเย็น
วันที่ ๗ ฯ ในวันที่ ๘ สามเณรเข้าไปบิณฑบาตพร้อมกับพระภิกษุทั้งหลาย ฯ

๒. รุ่งขึ้นวันหนึ่ง ในฤดูหนาว สามเณร เที่ยวจาริกไปในวิหาร
เห็นภิกษุทั้งหลายผิงไฟอยู่ ในเรือนไฟเป็นต้นในที่นั้น ฯ จึงเรียนว่า ท่านขอรับ
เหตุไร ท่านทั้งหลายจึงนั่งผิงไฟอยู่แล้ว ฯ พวกภิกษุ. ความหนาวเบียดเบียน
พวกเราอยู่ สามเณร ฯ สามเณร. ท่านขอรับ ธรรมดาในฤดูหนาว ควรที่จะห่ม
ผ้าขนสัตว์ เพราะผ้าขนสัตว์นั้น สามารถจะกันหนาวได้ ฯ พวกภิกษุ. สามเณร
เธอ เป็นผู้มัวมามาก ฟิงหาผ้าขนสัตว์ได้(ง่าย) ผ้าขนสัตว์ สำหรับพวกเรา
จะมี(หา)แต่ที่ไหนเล่า ฯ สามเณรกล่าวว่า ท่านขอรับ ถ้ากระนั้น รูปที่ต้องการ
ผ้าขนสัตว์ จงมากับกระผมเถิด แล้วให้ประกาศบอก (แก่ภิกษุทั้งหลาย)
ทั้งวัด ฯ ภิกษุทั้งหลายคิดว่า พวกเราจักเดินไปกับสามเณรแล้วนำผ้าขนสัตว์มา
อาศัยสามเณรผู้มีอายุ ๗ ขวบ ออกไปแล้ว ประมาณ ๑,๐๐๐ รูป ฯ สามเณรมิได้
เกิดแม้แต่ความคิดว่า เราจักได้ผ้าขนสัตว์ เพื่อ(ถวาย)ภิกษุประมาณเท่านี้
แต่ที่ไหน พาภิกษุเหล่านั้น บ่ายหน้าตรงไปยังพระนครแล้ว ฯ จริงอยู่ อานุกาฬ
แห่งทานที่บุคคลถวายดีแล้ว ย่อมมีเห็นปานนี้ ฯ สามเณรเที่ยวไปตามลำดับ
เรือน ในพระนครชั้นนอกเท่านั้น ได้ผ้าขนสัตว์ประมาณ ๕๐๐ ผืนแล้ว
จึงเข้าไปสู่พระนครชั้นใน ฯ พวกมนุษย์ต่างนำผ้าขนสัตว์มาแต่ที่โน้นและ
ที่นี่ ฯ ส่วนผู้ชายนายหนึ่ง เดินไปโดยทางประตูร้านตลาดเห็นชาวตลาด
คนหนึ่ง นั่งคลี่ผ้าขนสัตว์ 500 ผืน จึงพูดว่า ท่านผู้เจริญ สามเณรรูปหนึ่ง
กำลังรวบรวมผ้าขนสัตว์เดินมาอยู่ ท่านจงซ่อนผ้าขนสัตว์ของท่านเถิด ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. ทารโก วุฑฒิมนฺวาย สดฺตวสฺสติกกาลเ มาตริ อห อมฺม เณรสฺส สนฺติเก ปพฺพชิตฺตสํมิตฺติ ฯ สว สวชฺช คตต ปุพฺพเพวหํ น มยา ปุคฺคตฺตส อชฺฌาสโย ภินฺทิตฺตโพทิตฺติ มนฺโ อกาลี ปพฺพช ปุคฺคตกาติ เณโร นิมนฺตวาเปตฺวา ตสฺส อาคตฺตสฺส ภิกฺขุ ทตฺวา ภนฺเต ตุมฺหากํ ทาโส ปพฺพชิตฺตสํมิตฺติ วทิตฺติ อิมํ อาทาย สายํ วิหารํ คมฺมิตฺตสํมาติ เณโร อโยเชตฺวา สายณฺหสมเย มหนฺเตน สกฺกาโรสมฺมาเนน ปุคฺคตมาทาย วิหารํ คนฺตฺวา เณรสฺส นิยฺยาเทสิ ฯ เณโร เตน สทฺธิ กเถสิ ติสฺส ปพฺพชฺชา นาม ทุกฺกรา อพฺพณฺเณน อตฺเถ สติ สีตลํ ลภติ สีตเลน อตฺเถ สติ อพฺพณฺหํ ลภติ ปพฺพชิตา นาม กิจฺจเนน ชีวนฺติ ตวณฺจ สฺสฺเชตฺตติ ฯ ภนฺเต อหํ ตุมฺเหหิ วุคฺคตนิยาเมน สพฺพํ กาคฺ์ สกฺขิตฺตสํมิตฺติ ฯ เณโร สวชฺชิตฺติ วตฺวา ตสฺส ปฏิกฺกมฺนสฺสิการวเสน ตจฺปญฺจกมฺมญฺจานํ อจฺจิกฺขิตฺวา ตํ ปพฺพชาเชตฺติ ฯ สกฺกมฺปิ หิ ทวตฺตีสากาโร กเถตุํ วญฺญตฺติเยว สพฺพํ กเถตุํ อสกฺโกนฺเตน ตจฺปญฺจกํ กเถตฺตพฺพเมว อิทํ หิ กมฺมญฺจานํ สพฺพพฺพทฺธานํ อวิชฺหิตเมว ฯ เกสาทิสฺส เอเกกโกญฺจาเส อรหตฺตปฺตฺตตฺตํ ภิกฺขุณฺมฺปิ ภิกฺขุณฺนินฺมฺปิ อุปาสกานมฺปิ อุปาสิกานมฺปิ ปริจฺเจโท นตฺติ ฯ อพฺพตฺตา ภิกฺขุ ปน ปพฺพชาเชนฺตา อรหตฺตสฺส อุปนิสฺสยํ นาเสนฺติ ตสฺมา เณโร กมฺมญฺจานํ อจฺจิกฺขิตฺวาว ปพฺพชาเชตฺวา ทสฺส สีเลสฺส ปตฺติญฺจาเปสิ ฯ มาตาปิตโร ปุคฺคตฺตสฺส ปพฺพชิตฺตสฺส สกฺกาโร กโรนฺตา สดฺตทาหํ วิหารเยว พฺพชฺชปฺปมฺชสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส อปฺโปทกมฺมรฺูปายาสเมว อทฺสฺส ฯ ภิกฺขุปี นิพฺพุทฺธํ อปฺโปทกมฺมรฺูปายาสํ ปริญฺญชิตฺตุํ น สกฺโกมาติ อชฺฌมฺยีสฺส ฯ ตสฺสปี มาตาปิตโร สดฺตเม ทิวเส สายํ เกหํ อคฺมฺสฺส ฯ สามเณโร อญฺจเม ทิวเส ภิกฺขุหิ สทฺธิ ปิณฺฑาทาย ปาวิสิ ฯ

๒. ปุณณทิวาสํ สามณเฑโร สีตกาเล วิหารจาริกํ จรณโต ภิกขุ
 ตตถ ตตถ อคฺคิสาลาทีสุ วิสิพฺเพนฺเต ทิสฺวา อาห ก็ ฆนฺเต วิสิพฺเพนฺตา
 นิสินฺนตฺถาติ ฯ สีตํ โน ปีเพติ สามณฺเฑราติ ฯ ฆนฺเต สีตกาเล นาม
 กมฺพลํ ปารุปีตุํ ฆฏฺฐติ โส หิ สีตํ ปฏิพาหิตุํ สมฺตฺโลติ ฯ สามณฺเฑร ตฺวํ
 มหาปุณฺณโล ฆมฺพลํ ลภฺยฺยาสี อมฺหากํ กุโต กมฺพลโติติ ฯ เตนฺหิ ฆนฺเต
 กมฺพลตฺถิกา มยา สทฺธิ อากจฺจนฺตฺติ สกฺลวิหारे อาโรจาเปสิ ฯ ภิกขุ
 สามณฺเฑเรน สทฺธิ กนฺตฺวา กมฺพลํ อหริสฺสามาติ สตฺตวสฺสติกสามณฺเฑริ
 นิสฺสาย สหสฺสมตฺตา ภิกขุ นิกฺขมีสุ ฯ โส เอตฺตกานํ ภิกขุณฺํ กุโต
 กมฺพลे ลภิสฺสามิติ จิตฺตมฺปี อนุปฺปาเตตฺวา เต อาทาย นคราภิมุโข
 ปายาสี ฯ สฺวทินฺนสฺส หิ ทานสฺส เอวฺรุโป อานฺภาโว โหติ ฯ โส พหิณฺครเยว
 ฆรปฏิปาภฺิยา จรณโต ปณฺจ กมฺพลสฺตานิ ลภิตฺวา อนุโตนฺครํ ปาวิสิ ฯ
 มนฺุสฺสา อิตฺโต จิตฺโต จ กมฺพลे อหฺรณฺติ ฯ เอโก ปน ปฺริโส อापณฺทฺวารเณ
 กจฺจนฺโต ปณฺจ กมฺพลสฺตานิ ปสาเรตฺวา นิสินฺนํ เอกํ อापณฺํ ทิสฺวา
 อาห อมฺโภ เอโก สามณฺเฑโร กมฺพลे สฺหฺรณฺโต อากจฺจติ ตว กมฺพลे
 ปฏิจฺฉาเทหิตี ฯ
